

תוצאות חיים

שיעורו השבועי של מרן הגאון רבי **יצחק רצאבי שליט"א** - פוסק עדת תימן
הנמסר בביתנו מידי ליל שישי לבחורי הישיבות הקדושות
יוצ"ל ע"י התאחדות בני התורה ובסיוע מוסדות יד מהרי"ץ

משלחן מלכים

הכמים, גם כשלא מובן, וזהו גם בכל דור ובכל עניין בזמן
"הסתר", כידוע.

וב"ה שגם בעניין שמירת המסורת העמיד לנו בדורינו
המבולבל גדול העוסק בתורה בכל שעות היממה ללא הרף,
אשר זה נותן לו את הכח הימין, להיות תקיף בדורו, הוא מרן
שליט"א, אשר עומד בפרץ בכל עניין מבולבל בדורינו בכלל,
ובפרט בשמירת "קדושת" שמירת מסורת מנהגותינו דור אחר
דור בנאמנות, ולא זע ולא חת, כאשר קיבל מגדולי הדור
הקודם, וכידוע ממלחמותיו בענייני ב"הכת" ומעוד כמה
דברים שאין כאן מקומם, שלא שמענו על גדול בדורינו
שעומד בפרץ בדברים אלו בתקיפות גדולה כ"כ כמותו, (ואגב,
"יצחק בן נסים" עולה בגימטריא "איש ימיני", עם הכולל של
"יצחק", שהתעלה מעל עצמו ע"י עסק התורה בנאמנות),
ומנהיג בעוז ובגאון את עדתינו הקדושה, ומלמד ע"ד "ישנו
עם אחד מפוזר ומפורד וגו' ודתיים שונות", ולכן מקהיל ע"ז
קהלות ע"ד "וישלח ספרים וגו' אשר נתן המלך ליהודים אשר
בכל עיר ועיר להקהיל ולעמוד על נפשם", שע"ז זה נהיים
בבחינת "עם אחד", ושהכל ימשיך ע"ד "בכתבם ובכלשונם".
והכח של הכל הוא כמו שאמרה אסתר, "כי איכבה אוכל
וראיתי ברעה אשר ימצא את עמי, ואיכבה אוכל וראיתי
באבדן מולדתי".

נתחוק אנו ונחוק אחרים ללכת בדרך הסלולה לנו, בגדר
"כאשר היתה באמנה איתו", דהיינו כמו שנהגו בחימן,
בהנהגת הגדולים העוסקים בתורה תדיר העומדים כיום
בראשינו, וכל אשר בפייה נשמע ונעשה, ואף אם לא מבינים,
כי זהו בגדר "ומרדכי ידע".

כתב מהר"ר שלמה בדיחי זלה"ה בעולת שלמה, איש ימיני,
מיומן שבדורו, מה ימין תקפה בכל הגוף, כך מרדכי בדורו.
ע"כ. ותוספת נופך לדבריו ממדרש הגדול, למהר"ר דוד עדיני
זלה"ה, קא קרי ליה ימין שיהי עוסק בתורה שניתנה בימין,
שנאמר מימינו אש דת למו.

והיינו, שמה שנתן לו את תקיפתו מכל דורו לעמוד בפרץ
העם, ואף בדברים שחשבו ם בני התורה בזמנו שאינם נסיון
ובכטלון, זהו עסקו בתורה. והתורה בעסק זה ע"י שבק בה,
נותנת לאדם כח נגד היצר הרע ולהנהיג את האחרים, כש"א
חז"ל באבות (פ"ו משנה א'), אר"מ כל העוסק בתורה לטמה
וכו' ומרחקתו מן החטא, ופירש מהר"י ונה זלה"ה בפעמון
זהב, מפני שהתורה תבלין ליצר הרע. ומקרבתו לידי זכות,
פירש שם, שזוכה ומוזכח לאחרים.

והנה בדורינו המבולבל מכמה סיבות וטעמים כרעון ה', ברור
לכל בר דעה שצריך שיהא אדם כמרדכי, שיהא תקיף בדורו,
להורותם הדרך הישרה והסלולה המסורה מדור אחר דור,
מאב לבן ומרב לתלמיד, כחוליה נוספת בשרשרת הזהב של
אלפי שנות העם היהודי. ובמה מתבטאת הנהגת העם? בעסק
התורה לטמה בבסיס, וב"זיועק זעקה גדולה ומרה", כמרדכי,
ובדורש טוב לכל עמו, כמשה, שמרדכי הוא סוד משה. שקול
מרדכי כמשה (מדרש), ומנין "מרדכי" הוא "משה" (אורח
לחיים המיוחס לג"ע מהרי"ץ זלה"ה).

ואמנם טמון במגילת אסתר, כידוע, שבכל דור ודור יש את
מרדכי שצופה מראש מכל מאורע מה ענייני בסופו, ומנהיג
את העם גם בזמן שאינם מבינים מדוע הוא "זועק זעקה גדולה
ומרה", ואם שומעים לו, וכמו שאסתר "עשתה את מאמר
מרדכי כאשר היתה באמנה איתו", דהיינו, בנאמנות ובאמנות

השיעור השבועי

שוממר בליל ששי עש"ק פרשת תרומה התשע"ח בשכ"ט

חזרת עמלק שלא לשם מצית זכור

משנכנס אדר מרבצים בשמחה, אנו שמחים בלימוד התורה, פקודי ה' ישרים משמחי לב.

בגמרא בבא בתרא (מו"ג) מובא, הנו רבנו ערב מעיד ללוה והוא דלית ליה ארעא אחרייתא. מלוה מעיד וכו'. לוקח ראשון וכו'. קבלן וכו'. ע"כ. וכתוב "עמלק" סימן. ואריך להבין, שהרי תמחה את זכר עמלק כתיב, ולמה עושים בשמו סימן.

כמובן לא כריכים שהוא לא יסכח כלל, אלא כריך ומאה להזכירו ולזכור למחותו. אבל כונת השאלה כאן היא, שזה כאן סימן טוב, ולא של זכירת המציה.

בדומה לזה מצינו בברכה"ש, שיש ברכות מתיר, מלביש, זוקף, רוקע. שהם ר"ת ממזר. ומהר"י חגיז אומר בשו"ת הלכות קטנות, שיש סידורים שהפכו את זה בגלל חשש שלא מתאים סימן זה, וכתב שזה שטות. אם החליף ברכת זוקף לפני מתיר, לא חוזר, כי ק"ו מתיר. כ"ש להרמב"ם שנתקנו לאמרם על הסדר, אלא כשרואה ועושה כל דבר מצדק עליו. וזה כמו בברכות הנישואין שאם הלגו אחת הברכות, משלימים אח"כ, כי אין לזה סדר. אבל דנים באגרות משה ועוד ספרים אם אמר ברכת אשר יצר לפני יוצר האדם, שלא חוזרים משום שזה כולל בזה, בכלל מתאים מנה. וההלכה למעשה שלא נכון, כי יוצר האדם הא' על החתן, והב' על הכלה, כי "והתקין לו ממנו בניו וכו'" זה הילדים, ו"יוצר האדם", אשה בכלל אדם.

מהר"י חגיז בהלכות קטנות אומר, שראוי לגעור במי שהפך את הסדר בסידורים, במקום ממזר מזמר, אף שזה לא מעכב דיעבד.

ואין לחשוש, כי זה ממזר ת"ח, כי כריך לדעת את זה כדי שיזכור את סדר הברכות.

היעב"ץ אומר על סימן "עמלק" בגמרא, זהו סימן מתמיה, ואולי מלאו לו סמך במקרא. לא, תשכח. שנקוד טפחא, לומר שיש מקום קלח לשכוח. דהיינו, שלא לשכוח את הרוע של עמלק, אבל לפעמים כן, כגון לתועלת הלימוד. והוא מוסיף הצליל, דכל דאסר רחמנא כנגדו שרי רחמנא, להכניס את עמלק, לבית המדרש לזכר ממנו את נילואות הטוב שבו.

ומביא ראיה לזה מהזהר. שכתוב, לא, תרלח. לא, תנאף וכו' וכדומה. שלולי הפסק הטעם, לא היו בית דין יכולים להוציא להורג מי שחייב מיתה.

וגם להמן יש נילוף טוב מסויים, שמצני בניו היו עוסקים בתורה, וגם שיש את המגילה בזכותו.

ואפשר להגיד עוד כמה דרכים, אבל פחות או יותר הם דומים.

אכילת תרנגול חודו בפורים

יש כאלה (בעלזא, וארץ המערב) שאוכלים בפורים תרנגול הודו, משום "מהודו ועד כוש", שמלך עליהם אחשורוש, וגם כתוב שהוא היה מלך טיפש, ותרנגול הודו זה סמל של טיפשות, כמו ששועל הוא בהיפך, סמל של פיקחות.

אבל יש להעיר לפחות הערה אחת, שהרי תרנגול הודו אינו לפי האמת מהודו, אלא שמאלו את אמריקה וחשבו שזה הודו, וגם קראו לאנשי המקום אינדיאנים. ומשם הביאו את התרנגול הזה. ואם זה היה היום היו דנים אם כשר לאכילה... כמו עוף הברקל. וכנראה זה כדי לתקן

את הנימוגות של העוף הזה. והרי אחשורוש היה צפרם
הסמוכה לארץ הודו.

בשע"ה (סימן קל"ד ס"ק י"ז) כתבנו על תננוגול הודו
שכשר לאכילה. כולם כיום אוכלים ממנו, חוץ מלאכאי
השלב"ה, שיש להם קבלה שהוא דורס. ובגלל שחשבו שזה
הודו התיירו ללכוד, כי יש בהודו יהודים, ולא"כ יש מסורת
לאכילתו. אבל אינו, אלא זה אמריקה.
וקראו לאינדיאנים בשם זה, ע"פ הודו, שבלשון ערב הנד
זה הודו כמו שרש סעדיא גאון תרגם מ"הודו ועד כוש",
מן אלהנד אלפי אלחצשה.

אמירת תואר ה' לרבינו

יש משהו קטן תמונה. בספר יעקב לחוק – לימודי ה'
הביא, שאלה, בארם נהיים החליטו שלא יקראו לקריאת
התורה לרבינו בשם תואר. ונבהלתי איך עשו כן למרוד
בכבוד התורה ואף אחד לו מיחה, ואמרו בני העיר שמה
שמחליטים טובי העיר כך הם עושים, כי הם הקובעים.
והרי אמר רב פפא (סנהדרין דף ק.). איזהו אפיקורוס,
דאמר הני רבני. ואם באמירת תיבת רבנו בביזוי כך דינו,
ק"ו כשלא אומר רבנו.

ומה נעים מה שכתב נחל קדומים בשם ברבינו אפרים
ע"פ הריס הר יקראו וגו', שזה כינוי לעמי ארצות
שקוראים לת"ח הר', שזה דרך ביזיון. ע"כ.
ותמהתי כשפתחתי בספר נחל קדומים בעלמנו, שכתוב שם
בדיוק הפוך, שעמי ארצות קוראים לת"ח ה"ר, הרב רבי,
וזה כבוד לתורה. ובכלל לא מובן למה זה ביזיון, שהרי
קוראים לו בכבוד. ויותר מזה, ברבינו אפרים כתוב כך,
שיקראו לת"ח הרב רבינו, ויתנו כבוד לתורה.

ואני חושב שטענה בזה משום שהוא חשב כך, ולכן הלך
אחר מחשבתו שכן כתוב בספרו.

טעם שלא מזכירים תושבע"פ בברכה שלפני קריאת

התחלנו לדבר בטעם מה שמזכירים בצרכות התורה
בברכה אחרונה את התורה שבעל פה. ויש אחרונים
שמתקנים למה דוקא בברכה אחרונה, ולא בברכה ראשונה.
ובכף החיים (סימן קל"ט אות ד"ז) הביא מש"כ בספר יד
נאמן בשם מר דודו, שהברכה שלפני קריאת התורה מברך
על הספר שלפניו, ורק אחר שקרא טנ"א וטו'עמים
נ'קודות א'ותיותו, שזה נקרא ע"פ תורה שבעל פה, מזכיר
תורה שבעל פה.

והיד נאמן עלמנו מפרש, שהברכה הראשונה שנויה
במחלוקת אם היא לאורייתא או דרבנן, ולכן כללו בה רק
תורה שבכתב, אבל הברכה האחרונה היא לכ"ע דרבנן
ולכן כללו בה גם תורה בשע"פ, מרבנן.

אבל זה פירוש מופרך, כי קשה, וכי תקנו ברכה זו אחרי
שהיתה מחלוקת שם. וגם, הרי בירך כבר ברכה זו בבקה,
והברכה על הס"ת זה דרבנן לכ"ע. ואף שאפשר לדחות
שהשאינו הנוסח והוי כמו שלא בירך, מ"מ זה נראה
חיודים.

ובכף החיים ביאר הטעם, שכיון שיש דברים שלא מובנים
ללא תורה שבעל-פה, לכן מזכירים את זה.

אבל קשה, כי הרי בדרך כלל לא חושבים בלב על זה. וגם
אם כן, הם דברים שבלב, וכתב הב"י על ביעור חמץ,
שלא מברכים עליו, משום שזה דברים שבלב. ואף שזה לא
כ"כ פשוט, כי יש טוענים שבתרומה הרי נוהג עיניו
ומפריש, ואולי הלכו לפי הדרך כלל.

ונראה, שהרי בכף החיים כתב על ב' הפירושים את
פירושו בלשון "ולי נראה", שזה אומר שפירוש זה יותר
טוב, ולכאורה למה, והרי קשה על זה שזה דבש"ל. אלא
ל"ל, שעיקר הברכה היא על תורה שבכתב, ורק נוסף
"וחיי עולם וכו'", שזה תושבע"פ. ובאופן זה שהוא אגב
אורחא, ולא ברכה בפע"ל, שפיר אפשר לברך אף דבש"ל.

ארגון

תוצאות חיים

שעי" התאחדות בני הישיבות
בנשיאות מרן הגאון רבינו יצחק רצאבי שליט"א – פוסק עדת תימן

במלאת חמש עשרה שנה ליסוד התאחדות בני הישיבות
"תוצאות חיים"

הננו שמוזים להודיע לבוזורי הישיבות הקדושות
על כנס זיווק והתאחדות לקראת ימי בין הזמנים הבאים
עלינו לטובה

שיתקיים אי"ה ביום חמישי בלילה עש"ק פרשת ויקהל
בביתו של מרן שליט"א ברוזוב ברינבוים 13. בשעה 10:15.
נא לדייק.

המארגנים

יוגש כיבוד קל